

Sygn. akt V U 803/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2014 r. w Kaliszu

odwołania T. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 26 maja 2014 r. Nr (...)

w sprawie T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 26 maja 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu T. S. emeryturę poczynając od dnia 1 maja 2014 r.,

2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz T. S. kwotę 120,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W dniu 09.05.2014 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla T. S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 26.05.2014 r. w sprawie (...) odmówił T. S. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 20.06.2014 roku wniósł odwołanie T. S., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 10.12.1975 r. do 01.01.1992 r. w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku operatora żurawia, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania T. S..

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999r. wynoszący 25 lat, 9 miesięcy i 7 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 10.12.1975 r. do 01.01.1992 r. w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku operatora żurawia.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika.

Obecnie odwołujący pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 10.12.1975 r. do 01.01.1992 r. w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku operatora żurawia.

Odwołujący w okresie od 10.12.1975 r. do 30.09.1993 r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...)w K.. Przedsiębiorstwo zajmowało się wykonywaniem prac transportowych oraz prac ciężkim sprzętem budowlanym dla potrzeb przedsiębiorstw budowlanych. Dysponowało samochodami ciężarowymi w liczbie około 200 oraz dalszą liczbą około 100 w placówkach w O., P., J., K. (1). Miało także 4 dźwigi, koparki. Prace wykonywane były przez cały rok. W świadectwie pracy z dnia 15.09.1993 r. wskazano stanowisko odwołującego: operator, wulkanizator.

W kwestionariuszu osobowym z dnia 09.12.1975 r. stanowisko odwołującego określono jako operator. Kurs operatorów żurawi samojezdnych odwołujący ukończył odbywając zasadniczą służbę wojskową, podobnie jak prawo jazdy kategorii II- przed spornym zatrudnieniem- w 1974 r. i w X 1975 r. Uprawnienia do obsługi suwnic odwołujący posiadał od 07.04.1988 r. W karcie obiegowej zmiany z dnia 09.12.1975 r. wskazano stanowisko odwołującego - kierowca- operator. W umowie o pracę z dnia 10.12.1975 r. wskazano stanowisko operatora C.. C. to była także ciężka maszyna do przenoszenia dużych ilości materiałów umieszczona na samochodzie ciężarowym. W karcie ewidencyjnej odwołującego wpisano stanowisko kierowca – operator. W angażu z dnia 10.12.1975 r. wskazano stanowisko kierowca pojazdów samochodowych. W piśmie z dnia 01.12.1989 r. wskazano iż odwołujący spowodował wypadek jako kierowca samochodu J.. Odwołujący pracował na kontrakcie: od dnia 10.06.1983 r. do 30.06.1984 r. Był to kontrakt w ZSRR, gdzie odwołujący pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W angażu z dnia 26.07.1984 r. wpisano stanowisko odwołującego jako kierowca. W karcie obiegowej zmiany z dnia 16.09.1993 r. wskazano stanowisko odwołującego – wulkanizator. W piśmie z dnia 05.01.1988 r. odwołujący zwrócił się o zatrudnienie na innym stanowisku wobec zatrzymania prawa jazdy. Od dnia 04.01.1988 r. odwołujący został przeniesiony na stanowisko mechanika. Z pisma z dnia 05.02.1988 r. wynika iż odwołujący został przeniesiony ze stanowiska mechanika na stanowisko operatora suwnic z dniem 09.02.1988 r. Uprawnienia do pracy na tym stanowisku odwołujący posiada od 07.04.1988 r. Pracę odwołujący wykonywał przez 3 lata, a następnie pracował jako operator żurawia do końca 1992 r. Potem, gdy przedsiębiorstwo upadało, odwołujący wykonywał różne prace, między innymi wulkanizatora.

Odwołujący wykonywał pracę od 10.12.1975 r. do 04.02.1988 r. jako kierowca i operator żurawia. Obsługiwał dźwig samojezdny umieszczony na podwoziu samochodu ciężarowego S.. Odwołujący przemieszczał się tym żurawiem i obsługiwał go. Następnie w okresie od 07.04.1988 r. do kwietnia 1991 r. odwołujący pracował jako operator suwnicy i potem od kwietnia 1991 r. do końca.12.1992 r. jako operator żurawia.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego, zeznania świadków A. S. i M. P., dowody uprawnień odwołującego dotyczący obsługi samochodów ciężarowych, żurawi i suwnic)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział V poz. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w

szczególным charakterze, praca operatora ciężkich maszyn budowlanych i drogowych, w Dziale VII poz. 2 praca kierowców samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. nie jest wymagany warunek rozwiązania stosunku pracy.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca nie wystawił odwołującemu świadectwa pracy w szczególnych warunkach za sporny okres. Pracodawca nie istnieje.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu nie wystawiono świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach co najmniej w okresie od 10.12.1975 r. do 04.02.1988 r. jako kierowca i operator żurawia, w okresie od 07.04.1988 r. do kwietnia 1991 r. jako operator suwnicy i potem od kwietnia 1991 r. do końca.12.1992 r. jako operator żurawia.

Odwołujący wykazał okres ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 kpc.